

Motion till riksdagen 2024/25:3442

av **Märta Stenevi m.fl. (MP)**

med anledning av prop. 2024/25:169 Ett nytt regelverk för bygglov

Förslag till riksdagsbeslut

1. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om finansiering av tillsynen och tillkännager detta för regeringen.
2. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att differentieringen av bygglovsplikten bör baseras på hur tätbebyggt ett område är och tillkännager detta för regeringen.
3. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att regeringen bör analysera förslagets effekter för det nationella målet för gestaltad livsmiljö och säkerställa att måluppfyllelsen inte försämras, och detta tillkännager riksdagen för regeringen.
4. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att regeringen bör analysera förslagets effekter för klimat- och miljömålen och säkerställa att måluppfyllelsen inte försämras, och detta tillkännager riksdagen för regeringen.
5. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att skyndsamt återkomma med ett förslag på hur samiskt inflytande över översiktsplanerna inom Sápmi säkerställs och tillkännager detta för regeringen.
6. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om anmälningsplikt för bygglovsbefriade åtgärder som rör byggnader, komplementbyggnader och komplementbostadshus och tillkännager detta för regeringen.
7. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att regeringen skyndsamt bör förenkla kraven på anmälan vid bygglovsbefriade åtgärder och tillkännager detta för regeringen.
8. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att bygglovsplikt ska omfatta idrottsanläggningar oavsett storlek och tillkännager detta för regeringen.
9. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att utvärdera besluten och tillkännager detta för regeringen.

Motivering

Miljöpartiet delar ambitionen om ett enklare regelverk för bygglov, och utredningen tillsattes under en regering med Miljöpartiet och Socialdemokraterna. På ett övergripande plan handlar det om en önskan om färre och enklare regler utifrån en övergripande tanke om att kraven på lov inte ska vara mer omfattande än nödvändigt för att säkerställa det allmännas, och grannars, intressen.

Lättnader från bygglovsplikten framför allt i glesbygd kan innebära en potential för landsbygdsutveckling samtidigt som ett enklare regelverk inte ska åsidosätta det allmännas intresse och nära grannars intressen. I en miljö med mer utspridd bebyggelse är det rimligt att bygglovsregler kan vara mer flexibla än i tätbebyggda områden där omgivningen påverkas i högre utsträckning. Miljöpartiet anser dock i likhet med flera remissinstanser att lovpliktens differentiering behöver utgå från sammanhängande bebyggelse i stället för detaljplanelagt område. Vi beklagar att regeringen valt en olycklig differentiering när intentionen i grunden är välkommen.

Miljöpartiet välkomnar att ”planstridigt utgångsläge” ska upphöra 15 år efter genomförandetidens utgång. Det planstridiga utgångsläget medför att befintliga byggnader som står i strid med befintlig detaljplan inte kan få beslut på åtgärder som i sig själva uppfyller samtliga krav i PBL i dag och därmed måste avslås. De begränsningar som i dag råder för många fastigheter kommer genom detta förslag att hävas och önskvärd utveckling av fastigheter kommer att kunna ske i enlighet med lagen. Denna förändring är efterlängtd och vi ställer oss helt bakom det förslaget.

Remissinstansernas synpunkter förbises

Bygglovsutredningen är en mycket omfattande utredning med ett stort antal förslag. Bygglov är komplexa frågor och lagstiftningsmässigt svåra, och även mindre ändringar kan få stor påverkan på den gestaltade miljön, natur- och kulturmiljön och det demokratiska inflytandet. Mot den bakgrunden är det inte förvånande att det finns ett stort antal synpunkter från remissvaren, i tillstyrkan till flera förslag men även invändningar och relevanta förslag på hur utredningens många olika slutsatser hade kunnat utvecklas och förbättras. Trots att remissvaren inkom redan under 2021 och att regeringen därmed har haft gott om tid på sig att beakta alla dessa så är det i stort Bygglovsutredningens förslag som nu lämnats över till riksdagen. Miljöpartiets bedömning är att Sverige hade kunnat få förenklingar i bygglovshanteringen som faktiskt hade kunnat göra stor nytta och undanröjt de risker och konflikter som denna proposition kommer att medföra, om man ytterligare hade utvecklat propositionen efter remissinstansernas genomgång. De två främsta synpunkterna rör en bred kritik om att det kommer att ske en problematisk förskjutning från prövning i förhand till tillsyn i efterhand, samt att lovpliktens differentiering genom detaljplanelagt område eller icke detaljplanelagt område får olyckliga följeffekter och i stället behöver utgå från en definition på sammanhängande bebyggelse.

Förskjutning från prövning i förhand till tillsyn i efterhand

Av förarbetena till plan- och bygglagen (2010:900) framgår att syftet med bygglovsplikten är att kunna bedöma om en planerad åtgärd är lämplig i sitt lokala sammanhang och förenlig med bestämmelser om allmänna och enskilda intressen i fråga om åtgärdens

lokalisering, placering, utformning, användning och påverkan på omgivningen. Det innebär både ett ansvar och en möjlighet för kommunen att genom folkvalda politiker i byggnadsnämnderna bedöma om en åtgärd är lämplig och i linje med tillämpbara regler. På så sätt provas detta innan byggnationen påbörjats, och det blir möjligt att påpeka fel eller föreslå förändringar i den planerade bebyggelsen som innebär mindre påverkan på omgivningen.

Sammantaget innebär de föreslagna ändringarna en avsevärd förskjutning från prövning i förhand till tillsyn i efterhand. Det riskerar att få stora konsekvenser i våra kommuner. Vi ser framför allt tre allvariga risker med förslaget:

1. ökad risk för förgävesbyggande
2. ökad risk för konflikter och tvister
3. risk att kostnader vältras över på kommunerna.

Ökad risk för förgävesbyggande

En slopad förprövning innebär mindre förutsägbarhet och större risker för enskilda. Den enskilde behöver själv förstå vilka krav som ställs i plan- och byggregelverket, och tillsyn i efterhand kan leda till att den enskilde tvingas riva och återställa åtgärder av stora ekonomiska värden. Därmed påverkas hållbarhetsperspektivet negativt eftersom redan uppförda byggnader kan behöva rivas, vilket är ett oacceptabelt ekologiskt, klimatmässigt och ekonomiskt resursslöseri.

Även bygglovsbefriade åtgärder måste följa byggregler, tillgänglighetskrav, brandskyddsregler, detaljplaner, krav på varsamhet och andra regelverk som är tillämpliga. När bygglov inte krävs läggs ett betydande ansvar i stället på den enskilda byggherren. En villaägare som gör en fasadändring eller en tillbyggnad utan att helt ha förstått regelverken löper alltså stor risk att ha byggt förgäves och tvingas riva vid en tillsyn. Det innebär både olägenheter och kostnader som i dag undviks genom förprövningen i bygglovet. Ett felaktigt utfört arbete kan få betydande negativ påverkan på t.ex. tillgänglighet och brandskydd under tiden som tillsynsprocessen pågår och fram till dess att åtgärden är återställd eller korrekt ombyggt för att möta de regelverk som finns.

För vissa åtgärder, som komplementbyggnad utanför detaljplanlagt område, är risken möjligen mindre. För tillbyggnader eller för förändringar av skyddsvärda byggnader kan kostnaderna bli desto större. Man kan anta att risken är mindre för de större företagen, och att dessa också kommer att ha lättare att bedöma när det finns anledning att begära bygglov på frivillig basis, medan risken för lekmän och små fastighetsägare är desto större. Det kommer att krävas omfattande informationsinsatser för att klargöra regelverket och därmed verka för att undvika alla de risker som finns med att lägga hela prövningen genom tillsyn.

Ökad risk för konflikter och tvister

Att gå från förprövning av lov till enbart prövning genom tillsyn i efterhand leder till större osäkerheter både för den sökande och för närmast berörda grannar, en betydande risk för ökade konflikter och en betydligt svårare och mer känslig situation när kommuner i efterhand ska pröva om en förändring som redan är betald och utförd ska tas bort och mark ska återställas. Risken ökar ännu mer när man som regeringen föreslår dessutom tar bort anmälningsplikten på många bygglovsbefriade åtgärder, något vi vänder oss mot.

Redan i dag uppstår tvister och konflikter mellan grannar. Det är sannolikt att dessa ökar med en så omfattande och i delar godtycklig bygglovsbefrielse som föreslås. Men förutom de uppenbara nackdelarna när grannar träter så ökar också risken för byggfel och byggfusk, när ritningar inte provas i förhand.

Kostnader vältras över från byggherre till skattekollektivet

Med dagens regelverk tar den som vill utföra en åtgärd kostnaden för att få åtgärden prövad i förhand, genom bygglovsavgiften. Avgiften finansierar de tjänstepersoner på kommunen som utför prövningen. Med de förändrade regelverken kommer i stället åtgärder att behöva provas i efterhand i många fall. Det finns i dag inget utrymme för kommunerna att ta ut en avgift för tillsynen, och regeringen har inte heller föreslagit någon alternativ finansiering. Därmed kommer kostnaden för den enskilda fastighetsägarens fel, eller konflikten mellan två grannar, att falla på skattekollektivet. Det är en orimlig övervältring av kostnader från byggherre till skattebetalare, som inte heller bidrar till ökad rättssäkerhet eller jämlikhet. Tvärtom kommer tillsynen i många fall att avgöras av grannars relationer eller av engagemanget i ett område. Kostnaden kommer dock att drabba alla som betalar skatt i kommunen.

Vi anser därför att regeringen i höstbudgeten ska återkomma med ett förslag för att fullt ut finansiera kostnaderna för tillsynen i kommunerna. Detta bör riksdagen ställa sig bakom och ge regeringen till känna.

Lovpliktens differentiering behöver utgå från sammanhängande bebyggelse i stället för detaljplanlagt område

Miljöpartiet står bakom intentionen att det ska finnas en skillnad i lovplikten mellan områden där förändringar får en större påverkan på omgivningen och dess nära grannar, och de områden där bebyggelsen är glesare. Det är rimligt och önskvärt med en sådan differentiering där lovplikten ska ta större hänsyn till behovet av landsbygdsutveckling och vara betydligt lägre i glesbebyggda områden. Områden som inte har sammanhängande bebyggelse har generellt en betydligt lägre grad av tydlig omgivningspåverkan. Finns det inte heller närbelägna grannar som får en påverkan på sina intressen så finns det goda skäl att lätta på kraven på lovplikt. Däremot anser Miljöpartiet att regeringen i propositionen har valt en olycklig gränsdragning i lovpliktens differentiering.

Flera remissinstanser, bl.a. Kungliga Tekniska högskolan, länsstyrelserna i Väster- och Norrlands och Västra Götalands län, Sveriges Kommuner och Regioner, Småkom och Svea hovrätt (Mark- och miljööverdomstolen), ifrågasätter lovpliktens differentiering utifrån om ett område omfattas av en detaljplan eller inte, eftersom många tätbebyggda områden inte är planlagda och större lovfria åtgärder i sådana områden kan medföra stor omgivningspåverkan. Vi anser att en sådan differentiering riskerar att leda till olyckliga konsekvenser i tätbebyggda områden på ett sätt som egentligen inte alls är avsikten med förslaget – men som blir konsekvensen av den förenklade uppdelningen i detaljplanlagt område eller inte.

Remissinstanser som Kungliga Tekniska högskolan, Svea hovrätt (Mark- och miljööverdomstolen), Svenska Byggnadsvårdsföreningen och Sveriges Arkitekter framhåller att ett alternativ kan vara att i stället differentiera lovplikten utifrån sammanhållna bebyggelse. Vi anser att det är en betydligt mer ändamålsenlig definition av differentieringen av lovplikten som bättre speglar både vår och – som vi uppfattar det – regeringens intention.

Vi anser därför att regeringen snarast bör återkomma med ett förslag på hur differentieringen av bygglovsplikten kan baseras på sammanhållen bebyggelse i stället för på detaljplanlagt område. Detta bör riksdagen ställa sig bakom och ge regeringen till känna.

Stora brister i konsekvensanalyserna

Vi lever tillsammans i ett samhälle, och vår livsmiljö påverkas av summan av de beslut som fattas om den fysiska världen runt omkring oss. Plan- och bygglagen ställer därför grundläggande krav på anpassning till omgivningen vid nybyggnation och varsamhet vid omvandling av befintlig bebyggelse. På samma sätt krävs en sammanhållen bedömning av åtgärders effekt på klimat och miljö. Det är inte rimligt att lägga ansvaret för att överblicka ackumulerade effekter på den enskilda fastighetsägaren. Det gäller såväl förvanskning av byggnader som effekterna från hårdgjorda ytor, eller trafiksäkerhetsaspekter av åtgärder nära fastighetsgränser. Regeringen har i propositionen hanterat konsekvensanalyserna minst sagt styvmoderligt, särskilt inom två områden: konsekvenserna för de nationella målen för gestaltad livsmiljö och miljömålen.

Betydande risk för att kulturvärden såväl som arkitektoniska värden går förlorade

En lång rad remissinstanser, bl.a. Statens centrum för arkitektur och design, DHR, flera länsstyrelser, Sveriges Kommuner och Regioner och Svea hovrätt (Mark- och miljööverdomstolen), har framfört att en övergång från förprövning till prövning genom tillsyn i efterhand inte leder till en effektivare, enklare och mer rättssäker handläggning, och inte heller till ett långsiktigt hållbart byggande, och framhåller att det inte är ändamålsenligt för att uppfylla kraven i PBL. Många remissinstanser pekar på att förprövning generellt sett är mer effektivt än efterhandsprövning, och att tillsyn ofta är mer resurskrävande. De anser även att det redan i dag finns stora brister i kommunernas tillsyn och att en ökad kommunal tillsyn behöver finansieras. Flera remissinstanser, bl.a. Boverket, Riksantikvarieämbetet, Statens konstråd och Svenska Byggnadsvårdsföreningen, framhåller särskilt att kulturvärden som inte går att återskapa riskerar att gå förlorade.

I propositionen föreslår regeringen att endast byggnader och områden som pekats ut av kommunen som värdefulla i översiktsplanen ska omfattas av bygglovsplikt, om inte bygglovsplikten framgår av detaljplan eller särskilda områdesbestämmelser. Konsekvensen av detta är att ett stort antal åtgärder inte längre kommer att prövas i förväg. Risken för förvanskning och för att stora kulturhistoriska värden går förlorade är uppenbar. Boverket m.fl. pekar på att förändringen kommer att innebära en skarp skillnad mellan de byggnader som pekats ut som värdefulla och alla andra byggnader, som då riskerar att uppfattas som värdelösa i kontexten. Det är särskilt allvarligt då dessa fortfarande kommer att omfattas av anpassnings- och varsamhetskravet i PBL.

Remissinstanser som t.ex. Statens centrum för arkitektur och design, Boverket, länsstyrelserna i Skåne och Västra Götalands län, Statens fastighetsverk, Statens konstråd, Sveriges Arkitekter och Sveriges Byggnadsvårdsförening, framhåller att krav på lov är ett viktigt instrument för samhället för att värna och utveckla arkitektoniska och estetiska värden, framför allt i den dialog som sker mellan sökanden och byggnadsnämndens handläggare i ett ärende, och att förslagen i propositionen minskar möjligheterna att nå målen för gestaltad livsmiljö (prop. 2017/18:110) och miljö kvalitetsmålet God bebyggd miljö.

Sveriges Arkitekter pekar övergripande på frånan av konsekvensanalys i förhållande till det nationella målet för gestaltad livsmiljö och pekar på risken för att förslagen i propositionen driver konflikter när målkonflikter och motstridiga intressen måste lösas i efterhand i stället för att tas om hand i lovplikt. Det kommer att bli svårare att hantera situationer utifrån tillsyn när åtgärderna redan är gjorda, stora kostnader är tagna och påverkan redan är gjord.

Vi delar den åsikten och menar att regeringen bör analysera förslagets effekter i förhållande till det nationella målet för gestaltad livsmiljö och säkerställa att måluppfyllelsen inte försämras. Riksdagen bör ställa sig bakom detta och ge regeringen det till känna.

Konsekvenserna för klimatanpassningsarbetet måste analyseras

Regeringen konstaterar visserligen att viss påverkan på natur- och kulturmiljöer kan uppstå, men vi menar att man kraftigt underskattar risken för ökad exploatering i ekologiskt känsliga områden. En gemensam planering av våra livsmiljöer är avgörande för att som samhälle kunna hantera frågor om klimatanpassning, biologisk mångfald och de för krisberedskapen så viktiga vattenfrågorna. Ändå saknar propositionen i stort analyser av hur förslagen påverkar dessa delar och det saknas även en genomgripande analys av vilken klimatpåverkan den ökade småskaliga bebyggelse som regeringen vill se kan innebära i form av energianvändning, transporter och resursförbrukning.

Alla förenklingar i bygglovsreglerna måste föregås av grundliga miljö- och klimatbedömningar. Att luckra upp bygglovsplikten utan att göra ordentliga klimat- och miljökonsekvensbedömningar underminerar flera av Sveriges miljömål, inklusive God bebyggd miljö och Ett rikt växt- och djurliv.

Regeringen adresserar inte heller konsekvenserna av att flera andra tillstånd och dispenser fortsatt kommer att krävas trots lovbeFrielse – exempelvis tillstånd inom byggnadsfritt avstånd vid allmän väg, tillstånd inom förordnande om landskapsbildsskydd, strandskyddsdispens, biotopskyddsdispens samt tillstånd/dispens inom naturreservat och inom Natura 2000. I dag åligger det kommunen att upplysa om dessa tillståndsplikter i bygglovsbeslutet. Det ansvaret flyttas nu över till den enskilda byggherren, med uppenbara risker för misstag och förgävesbyggande – men också för oåterkalleliga effekter på miljö och biologisk mångfald.

Vi menar därför att regeringen bör analysera förslagets effekter i förhållande till Sveriges klimat- och miljömål och säkerställa att måluppfyllelsen inte försämras. Riksdagen bör ställa sig bakom detta och ge regeringen det till känna.

Översiktsplanen är inte bindande

Utöver risken för förvanskning och förlust av värdefulla byggnader och miljöer, är förslaget att koppla lovplikten så hårt till översiktsplanen problematiskt. Dels är översiktsplanen inte bindande, vilket skapar en otydlighet i lagstiftningen, dels varierar förutsättningarna och detaljeringsgraden i översiktsplanerna stort över landet.

I en del kommuner är översiktsplanerna väl genomarbetade och detaljerade och uppdateras i ett kontinuerligt arbete. I andra kommuner är översiktsplanerna enkla, daterade och på mycket övergripande nivå. För att skydda värdefulla byggnader och områden genom prövning föreslås att alla kommuner ska kunna peka ut vilka dessa är i översiktsplanen. Det kommer att kräva en omfattande inventering och är sannolikt omöjligt för många mindre kommuner eftersom resurserna inte kommer att räcka till. Detta kommer att göra godtyckligheten mellan kommunerna ännu större, och medför en överhängande

risk att små och resurssvaga kommuner förlorar stora delar av sin kulturhistoriska bebyggelse när de inte har möjlighet att peka ut dem för bygglovsplikt. I de här fallen är tillsynen inte heller ett fungerande verktyg – förvanskningar som redan genomförts på värdefulla byggnader går oftast inte att återställa.

Samiskt inflytande i Sápmi

Om regeringen går vidare med förslagen om att peka ut särskilt värdefulla miljöer och byggnader i översiktsplanen, är det av största vikt att kommunerna inom Sápmi blir skyldiga att i samverkan med den lokala samiska befolkningen, sameförening och samebyar initiera sådana ärenden. Detta framförs i remissvaret från Sametinget, och Miljöpartiet delar till fullo den synpunkten. Det är samerna som har kunskap om sin egen kultur. Det skulle annars vara mycket olyckligt att införa lagstiftning som direkt kan beröra samerna och där samer ännu inte har någon konsultationsrätt. I frågan om samiska kulturmiljöer ska samerna ha rätt att använda sig av FPIC. Det krävs också att det finns tillgång till resurser som arkeologer och andra relevanta personer med kunskap.

Vi anser därför att regeringen snarast bör återkomma med ett förslag på hur samiskt inflytande säkerställs i den nya lagstiftningen. Riksdagen bör ställa sig bakom detta och ge regeringen det till känna.

En sammanhållen stadsplanering försvåras

Till följd av förändringarna fräntas byggnadsnämnden sitt ansvar för god helhetsverkan, då detta i princip blir omöjligt att upprätthålla. De miljöer vi lever i påverkar oss alla. Det är inte bara vi själva som ser fasaden på vår villa, eller bara grannen som påverkas av hans nya gästhus som skuggar vår uteplats. Det är dock inte bara en fråga om gestaltning av livsmiljön – det är också en fråga om hur ett förändrat klimat påverkar oss i tätbebyggda områden. En kraftigt utökad möjlighet till mindre åtgärder är i grunden positiv. Men många små åtgärder påverkar varandra. Hårdgjorda ytor innebär risker när skyfall blir alltmer frekventa, och när kommunen inte längre har någon överblick över vilka åtgärder som utförs kan t.ex. planeringen av va-system och dagvattenhantering bli mer komplicerad än den skulle behöva vara.

En annan dimension av samma problematik där vi ser risker är även utanför de tätbebyggda områdena. Att ta bort bygglovsplikten i områden med förhöjda risker för skador vid extremväder är olyckligt och kan medföra stora materiella skador – men också risker för människors liv och hälsa. Statens geotekniska institut anser att utökad lovplikt även ska gälla i områden med förutsättningar för naturolyckor såsom ras och skred, erosionsutsatta områden och områden som riskerar att översvämmas, medan Sveriges meteorologiska och hydrologiska institut (SMHI) anser att en utökad lovplikt ska gälla i särskilt skyddsvärda områden av klimatskäl. Miljöpartiet instämmer i dessa relevanta synpunkter. Här är det uppenbart att det allmänna intresset väger tungt och att det följaktligen gör lovplikten viktig i dessa fall.

Anmälningsplikt för bygglovsbefriade åtgärder

Som beskrivits ovan innebär den mycket omfattande bygglovsbefrielse som regeringen föreslår att stora risker uppkommer, risker som vi menar inte tagits om hand i förarbetena.

I vissa fall, som gällande värdefulla byggnader och områden, viftas riskerna tvärtom bort när regeringen uttrycker en förhoppning om att fastighetsägaren i de flesta fall kommer att hantera byggnaden varsamt. En snabb utblick i landet visar på att så knappast är fallet. Tvärtom har vi gott om exempel på hur kulturhistoriskt värdefulla miljöer genom åren förvanskats till oigenkännlighet, och hur spåren av vår historia därmed gått förlorade för alltid.

Regeringen föreslår att endast lovplikten ska hanteras i lagstiftningen och att alla regler kring anmälningsplikt i stället hanteras genom plan- och byggförordningen. Även om tanken om en renodling mellan PBL och PBF är sympatisk så ser vi med stor oro på konsekvenserna. Redan innan propositionen prövats av riksdagen har regeringen beslutat att ta bort anmälningsplikten på alla komplementbyggnader som är bygglovsbefriade. Därmed tas inte bara kravet på bygglov bort; det kommer inte heller att krävas att byggherren informerar kommunen om nybyggnationen.

Trots detta gäller samma regler som tidigare vad gäller brandsäkerhet, anslutning till va-nätet och en rad andra byggtekniska åtgärder – som kräver anmälan och startbesked från kommunen. Risker att en enskild fastighetsägare inte är medveten om detta är överhängande och att man därmed direkt motverkar syftet med regler, som ju är att säkerställa säkra och hållbara byggnader.

Mot bakgrund av detta, och för att varsamhets- och anpassningskraven i PBL även fortsatt ska uppfyllas, så menar vi att anmälningsplikten för bygglovsbefriade åtgärder vad gäller byggnader och komplementbyggnader även fortsatt ska regleras i lag. Det innebär en större tydlighet och en större förutsägbarhet, och minskar risken för såväl lagvidriga förvanskningar av värdefulla byggnader som förgävesbyggande och kostnader för den enskilde. En anmälan till kommunen gör det möjligt att få besked om ifall en åtgärd verkligen är bygglovsbefriad, och i de fall där den inte är det, göra det möjligt att i stället få åtgärden prövad i en bygglovsansökan och därmed undvika konflikter, tvister, tillsyn och förgäveskostnader. Anmälningsplikten ger också byggnadsnämnderna en bättre möjlighet att uppfylla sitt ansvar för god helhetsverkan.

Vi anser därför att regeringen måste återkomma med ett förslag som reglerar anmälningsplikten för bygglovsbefriade åtgärder som rör byggnader, komplementbyggnader och komplementbostadshus. Detta bör riksdagen ställa sig bakom och ge regeringen till känna.

Förenkling av anmälan

När den dåvarande regeringen tillsatte Bygglovsutredningen var ambitionen att skapa ett enklare och tydligare regelverk. Att bara ta bort bygglovsplikten för ett stort antal åtgärder, som regeringen föreslår, innebär dock också en lång rad risker, inte minst för den enskilda fastighetsägaren som riskerar att drabbas av stora kostnader. Vi är därför kritiska till en rad av regeringens förslag. Ambitionen att förenkla och att bygglov endast ska krävas där det fyller en funktion för det allmännas bästa kvarstår dock.

Därför är det av största vikt att en anmälningsplikt för de bygglovsfria åtgärder som rör byggnader och komplementbyggnader blir en förenkling jämfört med bygglovsansökan. Vi föreslår därför att kraven på vad en anmälan ska innehålla regleras i PBF, som utredningen föreslagit, men att det regleras i PBL när anmälningsplikten gäller. Kraven på vad anmälan ska innehålla bör kraftigt förenklas, och framför allt syfta till att säkerställa att åtgärden inte i själva verket kräver bygglov, samt säkerställa en kontakt med kommunen som också säkerställer att andra anmälningskrav, som de som gäller vatten och avlopp eller ventilation, har uppmärksammats och följs.

Vi anser därför att regeringen ska se över kraven på anmälan vid bygglovsbefriade åtgärder så att dessa förenklas enligt ovanstående resonemang. Riksdagen bör ställa sig bakom och ge regeringen detta till känna.

Övriga synpunkter

En lång rad remissinstanser har pekat på att effekterna på omgivningen från idrottsanläggningar beror mer på den verksamhet som ska bedrivas än på anläggningens storlek, och att det därför är orimligt att basera en bygglovsbefrielse på enbart kvadratmeter. Vi menar i likhet med remissinstanserna att idrottsanläggningar i många fall har mycket stor påverkan på omgivningen, i form av såväl buller som ljusföroreningar, ökad trafik och andra effekter.

Vi anser därför att bygglovsplikt ska krävas för idrottsanläggningar oavsett storlek. Detta bör riksdagen ställa sig bakom och ge regeringen till känna.

Utvärdering nödvändigt för att följa upp effekter

Propositionen är mycket omfattande och det är svårt att helt bedöma effekterna av förslagen, såväl de positiva som de negativa. Som framgått av ovanstående text ser vi risk för en lång rad negativa effekter av de sätt som regeringen valt att utforma förslagen. En rad remissinstanser har pekat på att konsekvensanalyserna i många delar är undermåliga och alltför grunda. Det bidrar ytterligare till osäkerheten och farhågorna om negativa konsekvenser.

Vi menar därför att det är av yttersta vikt att det redan vid ikraftträdandet tillsätts ett arbete för att följa upp och utvärdera effekterna av propositionen. Detta bör riksdagen ställa sig bakom och ge regeringen till känna.

Märta Stenevi (MP)

Linus Lakso (MP)

Katarina Luhr (MP)

Malte Tängmark Roos (MP)

Rebecka Le Moine (MP)

Emma Nohrén (MP)